



04.09.2020 TARİHİNDE SAKARYA İLİ KOCAALİ İLÇESİ ORTAKÖY MAHALLESİ'NDE MEVSİMLİK TARIM İŞÇİLERİNE YAPILAN SALDIRIYA İLİŞKİN RAPOR

07.09.2020

RAPORUN KONUSU

04/09/2020 tarihinde Sakarya ili Kocaali İlçesi Ortaköy Mahallesi'nde bulunan mevsimlik tarım işçilerine yapılan saldırı ile ilgili olarak olayın mağdurları ile yapılan görüşmeler, Mazıdağı İlçe Jandarma Komutanlığı'nda yaşanan sorunlar, çözüm önerileri ile ilgili tespit ve değerlendirme raporudur.

HEYETİN OLUŞUMU

04/09/2020 tarihinde Sakarya ili Kocaali İlçesi Ortaköy Mahallesi'nde bulunan Kürt mevsimlik tarım işçilerine yapılan saldırının haber bültenleri ve sosyal medyaya düşmesi üzerine ilk andan itibaren Mardin ve Diyarbakır Baroları konunun takipçisi olmaya başlamışlardır. Mardin ve Diyarbakır Baroları olarak sürecin takipçisi olmak, tespit ve değerlendirme yapmak üzere her iki baro avukatlarından oluşan bir heyet oluşturulmuştur. Heyette, Mardin Barosu'ndan; Mardin Barosu Başkan Yardımcısı Av. Hakan GELERİ, Mardin Barosu İnsan Hakları ve Cezaevi Komisyonu üyeleri Av.Leyla KAYA, Av.Kemal ERDEM, Av.Aslan ORMAN, Av.Abdulkadir GÜNER ve Mardin Barosu Kadın ve Çocuk Hakları Komisyonu üyesi Av.Nurullah ÖNER ile Diyarbakır Barosu Yönetim Kurulu Üyesi Av.Muhlis OĞURGÜL, İnsan Hakları Merkezi Dava Takip Komisyonu Eşbaşkanı Av. Sidar AVŞAR ve İnsan Hakları Merkezi Üyesi Stj.Av. Enes AKDEMİR yer almıştır. Heyet ile birlikte 05.09.2020 tarihinde Mazıdağı İlçe Jandarma Komutanlığına gidilmiş olup olayın mağdurları ile bizzat görüşülmüş, ifade işlemlerine katılım sağlanmış ve dosya oluşturulmuştur.

OLAY

18 Ağustos 2020 tarihinde Demir ailesine mensup yedisi çocuk işçi toplamda ise 16 kişi, olayın failleri olan tarla sahiplerine ait tarlada çalışmaya başlamışlardır. Mağdurlar çalışmaya başladıkları ilk günden itibaren kendilerine karşı aşağılayıcı ve sözlü tacizde bulunduğu ifade etmişlerdir. Mağdurların hemen hemen hepsi yaptığımız görüşme esnasında ve mağdur olarak vermiş oldukları ifadelerinde kendi aralarında Kürtçe konuşmalarının sorun haline getirildiği ve olayın vuku

bulmasına gerekçe yapıldığını heyetimize dile getirmişlerdir.

04.09.2020 tarihinde Sakarya İli Kocaali İlçesi Ortaköy Mahallesinde olay mağdurları olan Demir ailesine mensup 16 kişi fındık tarlasında çalışırken tarla sahipleri tarafından fındıkların iyi toplanmadığı bahanesi ile kendilerine “it sürüleri, koyun sürüleri, hayvan sürüleri” dendiğini ve sinkaflı küfürler edildiğini, bu hakaretler üzerine olay mağduru işçiler bu şekilde işe devam etmeyeceklerini belirtmiş, daha sonra hakaretlere devam edilmesi üzerine tarladan ayrılmaya başladıklarını beyan etmişlerdir. Bu esnada tarla sahibi, işçilerin işi bırakamayacaklarını söyleyerek hakaret etmeye devam etmesi üzerine işçiler tarladan ayrılarak konakladıkları evlerine döndüklerini aktarmışlardır.

Eve döndükten sonra iş sahibi, işi bitirmeleri konusunda kendilerine ısrarcı olmuş, ancak mağdurlar işverenin kendilerini bu şekilde zorlamalarına karşın jandarmayı arayacaklarını ve işvereni şikayet edeceklerini söylemişlerdir. Bunun üzerine işverenin çocukları, mağdurlara “burası Mardin değil Sakarya, jandarma beni korur, devlet benim arkamdadır.” şeklinde söylemlerde bulunmuş ve basına da yansıyan görüntülerden de anlaşıldığı üzere çocuk, kadın erkek ayırımı yapılmaksızın saldırıya uğradıklarını beyan etmişlerdir. Saldırı esnasında failerin sopalarla linç girişiminde bulduklarını hatta bazı mağdur beyanlarında tarla sahibinin eşinin balta ile kendilerine saldırmaya çalıştığını dile getirmişlerdir. Saldırı esnasında eşyalarının zarar gördüğü, tarla sahibinden 27.000,00 TL alacaklarının olmasına rağmen paralarını almadan, canlarının kurtarmak niyetiyle oradan uzaklaşmak zorunda kaldıklarını heyetimize aktarmışlardır. Olay yerinden ayrılmak istedikleri esnada kendileriyle karşılaşan Mardinli bir araç sahibinin kendilerini aracına alarak aynı gün Sakarya ilinden Mardin’e getirdiğini ifade etmişlerdir.

MAĞDUR ANLATIMLARI :

Yaşanan olayla ilgili olarak olayın mağdurları ile bizatihi görüşülmüş olup olay hakkında bilgi alınmış, kendilerine hukuki destek verilmiş ve sorunun çözümüne yönelik görüş ve talepleri alınmıştır. Olayın mağdurlarından olan 13 yaşındaki A.D. dışındaki 15 kişinin ifadesi alınmıştır. Mağdur çocuk köyden getirilmediği için ifadesi alınamamıştır. Olayın mağdurlarının ifadelerine yansıyan durumu özetlemek gerekirse;

MAĞDUR KASIM DEMİR:

“Olay günü 06:50 sıralarında Hüseyin Cebecioğlu evimize geldi. Daha hazır değil misiniz diye bağırdı. Biz de hazırlanıp 07:00 sıralarında fındık toplama işine başladık. Hüseyin Cebecioğlu bize hitaben bu saate kadar topladığınız fındığın içine edeyim dedi. 08:40 sıralarında Hüseyin’in torunu Samet Cebecioğlu bize hitaben buraya kayın fındığı burada

toplayın dedi. Bizler de gösterilmiş olan yere doğru gittik ve orada çalışmaya devam ettik. Hüseyin Cebecioğlu bize hitaben “koyun sürüleri, iti sürüleri” gibi hakaretlerde bulundu. Bizim çocuklarda senin torunun bizi bu tarafa yönlendirdi Hüseyin Amca dediler. Hüseyin Cebecioğlu da sizin yapacağınız işin içine edeyim dedi. Bizler de fındık ovasını bıraktık, yani biz sizin işinizi yapmıyoruz dedik. Tekrardan bize hitaben “iş bırakamazsınız mecbur çalışacaksınız” dedi. Biz de bu küfür ve hakaretleri duyduğumuz için çalışmıyoruz dedik. Bize hitaben “burasını Mardin mi zannettiniz mecbur bahçeyi bitireceksiniz” dedi. Biz de işi bıraktık çalışmıyoruz dedik. Bize hitaben “ bu size kalmaz” dedi. Biz de eve gitmek için yola çıktık. Yoldan geçen Mardin Mazıdağı Balpınar Mahallesi’nden Cebrail bizi aracına alarak evimize kadar getirdi. Evde olduğumuz esnada yeğenlerim, Hüseyin Cebecioğlu’nun çocukları olan Hasan, Kenan ve Kadir’in benim gelmem gerektiğini söylediler. Ben de dışarı çıktım Kenan, Hasan, Kadir ile yüz yüze konuşurken “neden bahçeden ayrıldınız, kim bunu size söyledi” gibi sorular sordular. Ben de babası Hüseyin Cebecioğlu’nun bize hakaret ve küfürler ettiği için işi bıraktığımı söyledim. Kenan ve Hasan neden bağıryorsun, burda susacaksın dediler. Hasan benim göğüs kısmımdan avucunun içi ile itekledi. Ayağım kaydığı için yere düştüm yeğenim Baver bana yardım için koşmaya başladı. Hasan, Kenan ve Kadir yeğenim Baver’e saldırdı ve hepsi birlikte yüz kısmıma yumruk ile vurdular. Yeğenim Baran geldi ve Baver’i alarak evin içine götürdüler. Evdeki bayanlar Allah için bırakın dedi. İsmi bilmediğim bir bayan elinde bir balta ile olayın olduğu yere geliyordu. Evin içinde bulunan Baver’i almak için üç kardeş kapıya saldırdılar. Bu arada kızım Şilan Demir aralamak istediğinde Hasan Cebecioğlu yumruk ile yüzüne vurdu. Yüzünüzü sinkaf ederim. Burada olanlar bunlara kar mı kalacak dedi. Bu olaylara Cebrail tanıklık etti. Üç kardeş bu evi terk edin yoksa başınıza yıkarız dedi. Bu olaylar olurken evde bulunan küçük çocuklar korkudan lavabo ve banyoya saklandılar. Abdulkadir isimli bir şahıs ile bu sorunları anlaşmak için yanlarına gittik. Kenan bana hitaben “namussuz, şerefsiz gitsin buradan, işimizi yapmıyor zaten” dedi. Abdulkadir eşyaları toplayın dediği esnada ortam kalabalık oluyordu. Biz de korkumuzdan apar topar eşyalarımızı toplayıp hızlıca gitmek için hazırlandık. O korkuyla sürekli arkamıza bakıyorduk. Dolmuşa bindik o esnada Abdulkadir’e 6.000,00 TL çalışma karşılığı olan parayı verdi. Toplam şu an 27.000,00 TL parayı sonra vereceklerini söyledi.” şeklinde ifade vermiştir.

MAĞDUR ÇOCUK A.D. (10.01.2004 Doğumlu- Çocuk) :

“Fındık toplamak için 09/08/2020 günü Sakarya İli Kocaeli İlçesi Ortaköy Mahallesi’ne fındık toplamaya gittik. Hüseyin Cebecioğlu isimli şahsın tarlasında çalışmaya başladık. Bir hafta süre ile burada çalıştık. Olayın yaşandığı gün Hüseyin Cebecioğlu bize hitaben “it sürüleri, köpek sürüleri” diyerek bize hakaret etmeye başladı. Rojda DEMİR kendisine “ayıp olmuyor mu? Niye öyle diyorsun” diyerek tepkide bulundu. Kendisi “ne ayıbı ya toplayın fındığı” dedi. Biz de çalışanlar olarak işi orada bırakıp yukarı çıktık. Kendisi arkamızdan “burayı bitirin öyle gidin” dedi. Fakat biz onu dinlemedik. Arkamızdan bu sefer “suratını sikerim” dedi. Barış DEMİR “jandarmayı arayacağız” dedi. Hüseyin CEBECİOĞLU da cevaben “kimdir o beni jandarma ile tehdit eden sizi yakarım. Burası

benim memleketim. Siz burayı Mardin mi sandınız. Jandarma arkamdadır.” dedi. Ardından biz eve yürüdük. Kenan, Kadir ve Hasan CEBECİOĞLU yanımıza gelerek Kenan CEBECİOĞLU isimli şahıs bize “jandarmaya şikayet etmekle kim tehdit etti ortaya çıksın onu yakacağım, öldüreceğim.” dedi. Daha sonra Kenan CEBECİOĞLU Baver DEMİR’in baş bölgesine yumruk atmaya başladı. Neriman, Ğadra ve Şilan DEMİR araya girmeye çalıştı fakat Hasan CEBECİOĞLU Şilan DEMİR’e yumruk atmaya başladı. Kenan CEBECİOĞLU isimli şahıs büyük ve ağır bir sopa getirdi. O sopayla Baver DEMİR’in kafasına vurmaya çalışıyordu. Bunun üzerine kızlar Baver’i olay yerinden evin içine çekti. Kenan CEBECİOĞLU da evin penceresine ve evin kapısına elinde bir balta ile “Baver’i öldüreceğim.” diye bağıırıyordu. Kenan CEBECİOĞLU isimli şahıs bize hitaben “size bir saat veriyorum ya buradan çıkar gidersiniz ya da evi sizinle beraber yakarım.” dedi. Hasan CEBECİOĞLU bize hitaben “sizin cesetlerinizi bu ocağın altına gömeceğim ve hiç kimsenin haberi olmadan olay kapanır bende rahatlıkla gezerim.” dedi. Biz de eşyalarımızı toplayıp Mazıdağ’ına döndük. “şeklinde ifade vermiştir.

MAĞDUR BAVER DEMİR:

“Fındık toplamak için 9/08/2020 günü Sakarya İli Kocaali İlçesi Ortaköy Mahallesiine fındık toplamaya gittik. Hüseyin Cebecioğlu isimli şahsın tarlasında çalışmaya başladık. Bir hafta süre ile burada çalıştık. Olayın yaşandığı gün Hüseyin Cebecioğlu bize hitaben “it sürüleri, köpek sürüleri” diyerek bize hakaret etmeye başladı. Bunun üzerine kendisini uyardım. Biz çalışmaya ekmeğimizi kazanmaya geldik. Bize hakaret edemezsiniz dedim ve topluca tarladan ayrıldık. Konakladığımız evin önüne geldik. Ev işverenlere aitti ve biz evin önüne geldikten sonra Kenan, Kadir ve Hasan CEBECİOĞLU yanımıza geldi ve ben Kenan ile meydana gelen olayı konuştum ve kendisine öyle devam ederse polisi çağıracağımızı söyledim. Kendisi de burası bizim. Burası Mardin’e benzemez, polis gelse de bizden yana olur dedi. Kenan, Kadir ve Hasan CEBECİOĞLU isimli şahıslar bana saldırmaya başladı. Yüzüme yumruk attılar. Bu arada araya girmek isteyen Baran ve Şilan DEMİR’e vurmaya başladılar. Kenan CEBECİOĞLU bize hitaben buradan çıkın yoksa cesediniz çıkar dedi. Biz de toplanıp Mazıdağ’ına döndük.” şeklinde ifade vermiştir.

MAĞDUR ÇOCUK T.D. (10.01.2006 Doğumlu):

“Fındık toplamak için 9/08/2020 günü Sakarya İli Kocaali İlçesi Ortaköy Mahallesiine fındık toplamaya gittik. Hüseyin Cebecioğlu isimli şahsın tarlasında çalışmaya başladık. Bir hafta süre ile burada çalıştık. Olayın yaşandığı gün Hüseyin Cebecioğlu bize hitaben “it sürüleri, köpek sürüleri” diyerek bize hakaret etmeye başladı. Rojda DEMİR kendisine “ayıp olmuyor mu? Niye öyle diyorsun” diyerek tepkide bulundu. Kendisi “ne ayıbı ya toplayın fındığı” dedi. Biz de çalışanlar olarak işi orada bırakıp yukarı çıktık. Kendisi arkamızdan, “burayı bitirin öyle gidin” dedi. Fakat biz onu dinlemedik. Arkamızdan bu sefer “suratını sikerim” dedi. Barış DEMİR “jandarmayı arayacağız” dedi. Hüseyin CEBECİOĞLU da cevaben “kimdir o beni jandarma ile tehdit eden sizi yakarım. Burası

benim memleketim. Siz burayı Mardin mi sandınız. Jandarma arkamdadır.” dedi. Ardından biz eve yürüdük. Kenan, Kadir ve Hasan CEBECİOĞLU yanımıza gelerek Kenan CEBECİOĞLU isimli şahıs bize “jandarmaya şikayet etmekle kim tehdit etti ortaya çıksın onu yakacağım, öldüreceğim.” dedi. Daha sonra Kenan CEBECİOĞLU Baver DEMİR’in baş bölgesine yumruk atmaya başladı. Neriman, Ğadra ve Şilan DEMİR araya girmeye çalıştı fakat Hasan CEBECİOĞLU Şilan DEMİR’e yumruk atmaya başladı. Kenan CEBECİOĞLU isimli şahıs büyük ve ağır bir sopa getirdi. O sopayla Baver DEMİR’in kafasına vurmaya çalışıyordu. Bunun üzerine kızlar Baver’i olay yerinden evin içine çekti. Kenan CEBECİOĞLU da evin penceresine ve evin kapısına elinde bir balta ile “Baver’i öldüreceğim.” diye bağıırıyordu. Kenan CEBECİOĞLU isimli şahıs bize hitaben “size bir saat veriyorum. Ya buradan çıkar gidersiniz ya da evi sizinle beraber yakarım.” dedi. Hasan CEBECİOĞLU bize hitaben “sizin cesetlerinizi bu ocağın altına gömeceğim ve hiç kimsenin haberi olmadan olay kapanır bende rahatlıkla gezerim.” dedi. Biz de eşyalarımızı toplayıp Mazıdağı’na döndük. “şeklinde ifade vermiştir.

MAĞDUR ÇOCUK Ş.D. (25.07.2007 doğumlu) :

“Fındık toplamak için 9/08/2020 günü Sakarya İli Kocaali İlçesi Ortaköy mahallesine fındık toplamaya gittik. Hüseyin Cebecioğlu isimli şahsın tarlasında çalışmaya başladık. Bir hafta süre ile burada çalıştık. Olayın yaşandığı gün Hüseyin Cebecioğlu bize hitaben “it sürüleri, köpek sürüleri” diyerek bize hakaret etmeye başladı. Rojda DEMİR kendisine “ayıp olmuyor mu? Niye öyle diyorsun” diyerek tepkide bulundu. Kendisi “ne ayıbı ya toplayın fındığı” dedi. Biz de çalışanlar olarak işi orada bırakıp yukarı çıktık. Kendisi arkamızdan “burayı bitirin öyle gidin” dedi. Fakat biz onu dinlemedik. Arkamızdan bu sefer “suratını sikerim” dedi. Barış DEMİR “jandarmayı arayacağız” dedi. Hüseyin CEBECİOĞLU da cevaben “kimdir o beni jandarma ile tehdit eden sizi yakarım. Burası benim memleketim. Siz burayı Mardin mi sandınız. Jandarma arkamdadır.” dedi. Ardından biz eve yürüdük. Kenan, Kadir ve Hasan CEBECİOĞLU yanımıza gelerek Kenan CEBECİOĞLU isimli şahıs bize “jandarmaya şikayet etmekle kim tehdit etti ortaya çıksın onu yakacağım, öldüreceğim.” dedi. Daha sonra Kenan CEBECİOĞLU Baver DEMİR’in baş bölgesine yumruk atmaya başladı. Neriman, Ğadra ve Şilan DEMİR araya girmeye çalıştı fakat Hasan CEBECİOĞLU Şilan DEMİR’e yumruk atmaya başladı. Kenan CEBECİOĞLU isimli şahıs büyük ve ağır bir sopa getirdi. O sopayla Baver DEMİR’in kafasına vurmaya çalışıyordu. Bunun üzerine kızlar Baver’i olay yerinden evin içine çekti. Kenan CEBECİOĞLU da evin penceresine ve evin kapısına elinde bir balta ile “Baver’i öldüreceğim.” diye bağıırıyordu. Kenan CEBECİOĞLU isimli şahıs bize hitaben size bir saat veriyorum “ya buradan çıkar gidersiniz ya da evi sizinle beraber yakarım.” dedi. Hasan CEBECİOĞLU bize hitaben “sizin cesetlerinizi bu ocağın altına gömeceğim ve hiç kimsenin haberi olmadan olay kapanır bende rahatlıkla gezerim.” dedi. Biz de eşyalarımızı toplayıp Mazıdağı’na döndük. “şeklinde ifade vermiştir.

MAĞDUR NADİLE DEMİR:

"Fındık toplamak için 9/08/2020 günü Sakarya İli Kocaali İlçesi Ortaköy Mahallesiine fındık toplamaya gittik. Hüseyin Cebecioğlu isimli şahsın tarlasında çalışmaya başladık. Bir hafta süre ile burada çalıştık. Olayın yaşandığı gün Hüseyin Cebecioğlu bize hitaben "it sürüleri, köpek sürüleri" diyerek bize hakaret etmeye başladı. Rojda DEMİR kendisine "ayıp olmuyor mu? Niye öyle diyorsun" diyerek tepkide bulundu. Kendisi "ne ayıbı ya toplayın fındığı" dedi. Biz de çalışanlar olarak işi orada bırakıp yukarı çıktık. Kendisi arkamızdan "burayı bitirin öyle gidin" dedi. Fakat biz onu dinlemedik. Arkamızdan bu sefer "suratını sikerim" dedi. Barış DEMİR "jandarmayı arayacağız" dedi. Hüseyin CEBECİOĞLU da cevaben "kimdir o beni jandarma ile tehdit eden sizi yakarım. Burası benim memleketim. Siz burayı Mardin mi sandınız. Jandarma arkamdadır." dedi. Ardından biz eve yürüdük. Kenan, Kadir ve Hasan CEBECİOĞLU yanımıza gelerek Kenan CEBECİOĞLU isimli şahıs bize "jandarmaya şikayet etmekle kim tehdit etti ortaya çıksın onu yakacağım, öldüreceğim." dedi. Daha sonra Kenan CEBECİOĞLU Baver DEMİR'in baş bölgesine yumruk atmaya başladı. Neriman, Ğadra ve Şilan DEMİR araya girmeye çalıştı fakat Hasan CEBECİOĞLU Şilan DEMİR'e yumruk atmaya başladı. Kenan CEBECİOĞLU isimli şahıs büyük ve ağır bir sopa getirdi. O sopayla Baver DEMİR'in kafasına vurmaya çalışıyordu. Bunun üzerine kızlar Baver'i olay yerinden evin içine çekti. Kenan CEBECİOĞLU da evin penceresine ve evin kapısına elinde bir balta ile "Baver'i öldüreceğim." diye bağılıyordu. Kenan CEBECİOĞLU isimli şahıs bize hitaben size bir saat veriyorum "ya buradan çıkar gidersiniz ya da evi sizinle beraber yakarım." dedi. Hasan CEBECİOĞLU bize hitaben "sizin cesetlerinizi bu ocağın altına gömeceğim ve hiç kimsenin haberi olmadan olay kapanır bende rahatlıkla gezerim." dedi. Biz de eşyalarımızı toplayıp Mazıdağ'na döndük." şeklinde ifade vermiştir.

MAĞDUR ÇOCUK S. D. (05.06.2005 doğumlu) :

"Fındık toplamak için 9/08/2020 günü Sakarya İli Kocaali İlçesi Ortaköy Mahallesiine fındık toplamaya gittik. Hüseyin Cebecioğlu isimli şahsın tarlasında çalışmaya başladık. Bir hafta süre ile burada çalıştık. Olayın yaşandığı gün Hüseyin Cebecioğlu bize hitaben "it sürüleri, köpek sürüleri" diyerek bize hakaret etmeye başladı. Rojda DEMİR kendisine "ayıp olmuyor mu? Niye öyle diyorsun" diyerek tepkide bulundu. Kendisi "ne ayıbı ya toplayın fındığı" dedi. Biz de çalışanlar olarak işi orada bırakıp yukarı çıktık. Kendisi arkamızdan "burayı bitirin öyle gidin" dedi. Fakat biz onu dinlemedik. Arkamızdan bu sefer "suratını sikerim" dedi. Barış DEMİR "jandarmayı arayacağız" dedi. Hüseyin CEBECİOĞLU da cevaben "kimdir o beni jandarma ile tehdit eden sizi yakarım. Burası benim memleketim. Siz burayı Mardin mi sandınız. Jandarma arkamdadır." dedi. Ardından biz eve yürüdük. Kenan, Kadir ve Hasan CEBECİOĞLU yanımıza gelerek Kenan CEBECİOĞLU isimli şahıs bize "jandarmaya şikayet etmekle kim tehdit etti ortaya çıksın onu yakacağım, öldüreceğim." dedi. Daha sonra Kenan CEBECİOĞLU Baver DEMİR'in baş bölgesine yumruk atmaya başladı. Neriman, Ğadra ve Şilan DEMİR araya girmeye çalıştı fakat Hasan CEBECİOĞLU Şilan DEMİR'e yumruk atmaya başladı. Kenan CEBECİOĞLU

isimli şahıs büyük ve ağır bir sopa getirdi. O sopayla Baver DEMİR'in kafasına vurmaya çalışıyordu. Bunun üzerine kızlar Baver'i olay yerinden evin içine çekti. Kenan CEBECİOĞLU da evin penceresine ve evin kapısına elinde bir balta ile "Baver'i öldüreceğim." Diye bağıırıyordu. Kenan CEBECİOĞLU isimli şahıs bize hitaben size bir saat veriyorum "ya buradan çıkar gidersiniz ya da evi sizinle beraber yakarım." dedi. Hasan CEBECİOĞLU bize hitaben "sizin cesetlerinizi bu ocağın altına gömeceğim ve hiç kimsenin haberi olmadan olay kapanır bende rahatlıkla gezerim." dedi. Biz de eşyalarımızı toplayıp Mazıdağı'na döndük. "şeklinde ifade vermiştir.

MAĞDUR ÇOCUK M. D. (14.01.2007 doğumlu) :

"Fındık toplamak için 9/08/2020 günü Sakarya İli Kocaali İlçesi Ortaköy Mahallesine fındık toplamaya gittik. Hüseyin Cebecioğlu isimli şahsın tarlasında çalışmaya başladık. Bir hafta süre ile burada çalıştık. Olayın yaşandığı gün Hüseyin Cebecioğlu bize hitaben "it sürüleri, köpek sürüleri" diyerek bize hakaret etmeye başladı. Rojda DEMİR kendisine "ayıp olmuyor mu? Niye öyle diyorsun" diyerek tepkide bulundu. Kendisi "ne ayıbı ya toplayın fındığı" dedi. Biz de çalışanlar olarak işi orada bırakıp yukarı çıktık. Kendisi arkamızdan "burayı bitirin öyle gidin" dedi. Fakat biz onu dinlemedik. Arkamızdan bu sefer "suratını sikerim" dedi. Barış DEMİR "jandarmayı arayacağız" dedi. Hüseyin CEBECİOĞLU da cevaben "kimdir o beni jandarma ile tehdit eden sizi yakarım. Burası benim memleketim. Siz burayı Mardin mi sandınız. Jandarma arkamdadır." dedi. Ardından biz eve yürüdüük. Kenan, Kadir ve Hasan CEBECİOĞLU yanımıza gelerek Kenan CEBECİOĞLU isimli şahıs bize "jandarmaya şikayet etmekle kim tehdit etti ortaya çıksın onu yakacağım, öldüreceğim." dedi. Daha sonra Kenan CEBECİOĞLU Baver DEMİR'in baş bölgesine yumruk atmaya başladı. Neriman, Ğadra ve Şilan DEMİR araya girmeye çalıştı fakat Hasan CEBECİOĞLU Şilan DEMİR'e yumruk atmaya başladı. Kenan CEBECİOĞLU isimli şahıs büyük ve ağır bir sopa getirdi. O sopayla Baver DEMİR'in kafasına vurmaya çalışıyordu. Bunun üzerine kızlar Baver'i olay yerinden evin içine çekti. Kenan CEBECİOĞLU da evin penceresine ve evin kapısına elinde bir balta ile "Baver'i öldüreceğim." Diye bağıırıyordu. Kenan CEBECİOĞLU isimli şahıs bize hitaben size bir saat veriyorum "ya buradan çıkar gidersiniz ya da evi sizinle beraber yakarım." dedi. Hasan CEBECİOĞLU bize hitaben "sizin cesetlerinizi bu ocağın altına gömeceğim ve hiç kimsenin haberi olmadan olay kapanır bende rahatlıkla gezerim." dedi. Biz de eşyalarımızı toplayıp Mazıdağı'na döndük. "şeklinde ifade vermiştir.

MAĞDUR ĞADRA DEMİR:

"Fındık toplamak için 9/08/2020 günü Sakarya İli Kocaali İlçesi Ortaköy Mahallesine fındık toplamaya gittik. Hüseyin Cebecioğlu isimli şahsın tarlasında çalışmaya başladık. Bir hafta süre ile burada çalıştık. Olayın yaşandığı gün Hüseyin Cebecioğlu bize hitaben "it sürüleri, köpek sürüleri" diyerek bize hakaret etmeye başladı. Rojda DEMİR kendisine "ayıp olmuyor mu? Niye öyle diyorsun" diyerek tepkide bulundu. Kendisi "ne ayıbı ya toplayın fındığı" dedi. Biz de çalışanlar olarak işi orada bırakıp yukarı çıktık. Kendisi arkamızdan "burayı bitirin öyle gidin" dedi. Fakat biz onu dinlemedik. Arkamızdan bu sefer "suratını sikerim" dedi. Barış DEMİR "jandarmayı arayacağız" dedi. Hüseyin

CEBECİOĞLU da cevaben “kimdir o beni jandarma ile tehdit eden sizi yakarım. Burası benim memleketim. Siz burayı Mardin mi sandınız. Jandarma arkamdadır.” dedi. Ardından biz eve yürüdük. Kenan, Kadir ve Hasan CEBECİOĞLU yanımıza gelerek Kenan CEBECİOĞLU isimli şahıs bize “jandarmaya şikayet etmekle kim tehdit etti ortaya çıksın onu yakacağım, öldüreceğim.” dedi. Kenan amcamın Kasım’ın yakasından tuttu. Bu sırada Baver aralarına girmek istedi. Kenan Baver’in yüz kısmına yumruk attı. Kadir, Kenan ve Hasan kardeşler birlik olup kardeşim Baver’e vurmaya başladı. Baver’i bir şekilde evin içine aldık. Kenan ve Kadir’in eşi ellerine balta ve sopa alarak burayı Mardin mi sandınız? Burası Sakarya dedi. Daha sonra Kenan kardeşim Baver’i öldürmek için pencereden eve girmek istedi. “Sen dışarı çıkmayacak mısın? Seni öldürmezsek adam değiliz” dedi. Bir süre bekledikten sonra onlar evlerine gidince Baver DEMİR’i battaniyeye sarıp oradan çıkarttık. “şeklinde ifade vermiştir.

MAĞDUR NERİMAN DEMİR:

“Fındık toplamak için 9/08/2020 günü Sakarya İli Kocaali İlçesi Ortaköy Mahallesine fındık toplamaya gittik. Hüseyin Cebecioğlu isimli şahsın tarlasında çalışmaya başladık. Bir hafta süre ile burada çalıştık. Olayın yaşandığı gün Hüseyin Cebecioğlu bize hitaben “it sürüleri, köpek sürüleri” diyerek bize hakaret etmeye başladı. Rojda DEMİR kendisine “ayıp olmuyor mu? Niye öyle diyorsun” diyerek tepkide bulundu. Kendisi “ne ayıbı ya toplayın fındığı” dedi. Biz de çalışanlar olarak işi orada bırakıp yukarı çıktık. Kendisi arkamızdan “burayı bitirin öyle gidin” dedi. Fakat biz onu dinlemedik. Arkamızdan bu sefer “suratını sikerim” dedi. Barış DEMİR “jandarmayı arayacağız” dedi. Hüseyin CEBECİOĞLU da cevaben “kimdir o beni jandarma ile tehdit eden sizi yakarım. Burası benim memleketim. Siz burayı Mardin mi sandınız. Jandarma arkamdadır.” dedi. Ardından biz eve yürüdük. Kenan, Kadir ve Hasan CEBECİOĞLU yanımıza gelerek Kenan CEBECİOĞLU isimli şahıs bize “jandarmaya şikayet etmekle kim tehdit etti ortaya çıksın onu yakacağım, öldüreceğim.” dedi. Daha sonra Kenan CEBECİOĞLU Baver DEMİR’in baş bölgesine yumruk atmaya başladı. Neriman, Ğadra ve Şilan DEMİR araya girmeye çalıştı fakat Hasan CEBECİOĞLU Şilan DEMİR’e yumruk atmaya başladı. Kenan CEBECİOĞLU isimli şahıs büyük ve ağır bir sopa getirdi. O sopayla Baver DEMİR’in kafasına vurmaya çalışıyordu. Bunun üzerine kızlar Baver’i olay yerinden evin içine çekti. Kenan CEBECİOĞLU da evin penceresine ve evin kapısına elinde bir balta ile “Baver’i öldüreceğim.” diye bağıyordu. Kenan CEBECİOĞLU isimli şahıs bize hitaben size bir saat veriyorum “ya buradan çıkar gidersiniz ya da evi sizinle beraber yakarım.” dedi. Hasan CEBECİOĞLU bize hitaben “sizin cesetlerinizi bu ocağın altına gömeceğim ve hiç kimsenin haberi olmadan olay kapanır bende rahatlıkla gezerim.” dedi. Biz de eşyalarımızı toplayıp Mazıdağı’na döndük. “şeklinde ifade vermiştir.

MAĞDUR ROJDA DEMİR:

“Fındık toplamak için 9/08/2020 günü Sakarya İli Kocaali İlçesi Ortaköy Mahallesine fındık toplamaya gittik. Hüseyin Cebecioğlu isimli şahsın tarlasında çalışmaya başladık.

Bir hafta süre ile burada çalıştık. Olayın yaşandığı gün Hüseyin Cebecioğlu bize hitaben "it sürüleri, köpek sürüleri" diyerek bize hakaret etmeye başladı. Rojda DEMİR kendisine "ayıp olmuyor mu? Niye öyle diyorsun" diyerek tepkide bulundu. Kendisi "ne ayıbı ya toplayın fındığı" dedi. Biz de çalışanlar olarak işi orada bırakıp yukarı çıktık. Kendisi arkamızdan "burayı bitirin öyle gidin" dedi. Fakat biz onu dinlemedik. Arkamızdan bu sefer "suratını sikerim" dedi. Barış DEMİR "jandarmayı arayacağız" dedi. Hüseyin CEBECİOĞLU da cevaben "kimdir o beni jandarma ile tehdit eden sizi yakarım. Burası benim memleketim. Siz burayı Mardin mi sandınız. Jandarma arkamdadır." dedi. Ardından biz eve yürüdük. Kenan, Kadir ve Hasan CEBECİOĞLU yanımıza gelerek Kenan CEBECİOĞLU isimli şahıs bize "jandarmaya şikayet etmekle kim tehdit etti ortaya çıksın onu yakacağım, öldüreceğim." dedi. Daha sonra Kenan CEBECİOĞLU Baver DEMİR'in baş bölgesine yumruk atmaya başladı. Neriman, Ğadra ve Şilan DEMİR araya girmeye çalıştı fakat Hasan CEBECİOĞLU Şilan DEMİR'e yumruk atmaya başladı. Kenan CEBECİOĞLU isimli şahıs büyük ve ağır bir sopa getirdi. O sopayla Baver DEMİR'in kafasına vurmaya çalışıyordu. Bunun üzerine kızlar Baver'i olay yerinden evin içine çekti. Kenan CEBECİOĞLU da evin penceresine ve evin kapısına elinde bir balta ile "Baver'i öldüreceğim." diye bağıırıyordu. Kenan CEBECİOĞLU isimli şahıs bize hitaben size bir saat veriyorum "ya buradan çıkar gidersiniz ya da evi sizinle beraber yakarım." dedi. Hasan CEBECİOĞLU bize hitaben "sizin cesetlerinizi bu ocağın altına gömeceğim ve hiç kimsenin haberi olmadan olay kapanır bende rahatlıkla gezerim." dedi. Biz de eşyalarımızı toplayıp Mazıdağı'na döndük. "şeklinde ifade vermiştir.

MAĞDUR REMZİYE DEMİR:

"Fındık toplamak için 9/08/2020 günü Sakarya İli Kocaali İlçesi Ortaköy Mahallesiine fındık toplamaya gittik. Hüseyin Cebecioğlu isimli şahsın tarlasında çalışmaya başladık. Bir hafta süre ile burada çalıştık. Olayın yaşandığı gün Hüseyin Cebecioğlu bize hitaben "it sürüleri, köpek sürüleri" diyerek bize hakaret etmeye başladı. Rojda DEMİR kendisine "ayıp olmuyor mu? Niye öyle diyorsun" diyerek tepkide bulundu. Kendisi "ne ayıbı ya toplayın fındığı" dedi. Biz de çalışanlar olarak işi orada bırakıp yukarı çıktık. Kendisi arkamızdan "burayı bitirin öyle gidin" dedi. Fakat biz onu dinlemedik. Arkamızdan bu sefer "suratını sikerim" dedi. Biz de cevaben "biz bu hakaretlere katlanamıyoruz işi bırakıyoruz" deyip işi bıraktık. Hüseyin CEBECİOĞLU arkamızdan gelerek bize hitaben "siz kim oluyor da işi bırakıyorsunuz" dedi. Daha sonra eve geçtik. Hasan, Kenan ve Kadir bize doğru yürüyerek kuzenim Baver'i dövmek maksadıyla evin önüne geldiler. Kenan eline sopa aldı. Şilan, Neriman ve Qadra DEMİR'i sopa ve yumrukla dövdüler. Kavga devam ederken Hüseyin ve torunu Samet ile ismini bilmediğim bir kadın elinde balta ile kavgayı karıştı. Sonra ben çığlık atarak evin üzerindeki patika yoldan koşarak kaçtım. "şeklinde ifade vermiştir.

MAĞDUR ÇOCUK Ş. D. (03.03. 2005 doğumlu) :

"Fındık toplamak için 9/08/2020 günü Sakarya İli Kocaali İlçesi Ortaköy Mahallesiine fındık toplamaya gittik. Hüseyin Cebecioğlu isimli şahsın tarlasında çalışmaya başladık. Bir hafta süre ile burada çalıştık. Olayın yaşandığı gün Hüseyin Cebecioğlu bize hitaben

“it sürüleri, köpek sürüleri” diyerek bize hakaret etmeye başladı. Biz bu hakaretlerin üzerine, “çalışmıyoruz” deyip kovaları bıraktık. Kendisi arkamızdan “burayı bitirin öyle gidin” dedi. Fakat biz onu dinlemedik. Biz kaldığımız eve doğru giderken Hüseyin, Kenan ve Hasan ile torunu Samet ve Kadir CEBECİOĞLU bize saldırmak için peşimizden geldiler. Kenan ve Hasan’ının elinde sopa gördüm. Önce Baver’i darp etmeye başladılar sonra diğer kuzenlerime ve babama saldırmaya çalışırken ben araya girdim. Bu esnada Hasan CEBECİOĞLU yüzüme iki kere tokat attı. Yere düşüp kalktıktan sonra tekrar yüzüme vurdu. Baver’i olay yerinden uzaklaştırdık. Kadir’in eşi olay yerine elinde balta ile geldi. Kenan CEBECİOĞLU “hemen bu evden çıkın yoksa sizi yakıp öldürürüm” dedi. Biz jandarmayı arayacağımızı söylediğimizde, “asker bizim arkamızda kimse bize bir şey yapamaz, burası Mardin değil burası benim memleketim” dedi. “şeklinde ifade vermiştir.

MAĞDUR ESMA DEMİR:

“Fındık toplamak için 9/08/2020 günü Sakarya İli Kocaali İlçesi Ortaköy Mahallesi fındık toplamaya gittik. Ben tarlada çalışmadım. Orada bulunma amacım tarlada çalışanlara yemek yapmaktı. Olay günü kaldığımız evin önüne Hüseyin CEBECİOĞLU’nun çocukları gelerek evin erkeklerinin dışarı çıkmasını söyledi. Biz de korkudan kadın ve çocuklar dışarı çıktık. O esnada kavga çıktı. Benim kucağımda çocuk vardı o yüzden sadece ağladım ve “Allah için yapmayın” dedim. Sonra Hüseyin’in gelini olduğunu düşündüğüm bir kadın elinde balta ile geldi. Ben ona “lütfen çocuklarına söyle dursunlar” dedim. Bana hitaben; “neden Mardin’den gelip burada ağlıyorsunuz” dedi. Sonrasında tarla sahipleri çabuk evden çıkın yoksa sizi burada yakacağız dediler.” şeklinde ifade vermiştir.

MAĞDURLARIN KENDİ KÖYLERİ OLAN YÜCEBAĞ (KELEKÊ) KÖYÜNE DÖNDÜKTEN SONRA KÖYDE YAŞADIKLARI SIKINTILAR VE HEYETİMİZİN İLÇE JANDARMA KOMUTANLIĞINDA YAŞADIĞI SORUNLAR:

Mağdurlar, uzun süren bir yolcuğun akabinde köyelerine vardıktan kısa bir süre sonra aile ile iletişime geçilerek geçmiş olsun dilekelerimizi sunduğumuzda; Mazıdağı İlçe Jandarma Komutanlığı’na ifadeye çağrıldıklarını, kendilerinin ise yorgun olmaları sebebiyle yarın(Pazar-06.09.2020) günü ifade vermeye gideceklerini belirtmişlerdir.

Gerçekleşen görüşmenin sonrasında, mağdurlar heyetimizi arayarak İlçe jandarma tarafından köyelerine giriş çıkışlarının kapatıldığını, Mazıdağı İlçe Jandarma Komutanlığı tarafından ifade vermek üzere bugün(Cumartesi-05.09.2020) ifade vermeleri konusunda ısrarcı olduklarını ve ifadeye çağrıldıklarını heyetimize iletmişlerdir. Ayrıca Mardin ve Diyarbakır Barolarından hukuki destek talep etmişlerdir. Bunun üzerine Diyarbakır ve Mardin Barosu olarak heyet oluşturulmuş ve Mazıdağı İlçe Jandarma Komutanlığına gidilmiştir.

Heyetimiz İlçe Jandarma Komutanlığı’na intikal ettiğinde önce avukatsız ifadelerin alınacağı, hatta bir ifadenin tanık olarak alındığı, ifade vermeye gelen 15 mağdurdan sadece üçünün mağdur sıfatıyla ifadesinin alınacağını, geri kalan 12 kişinin ise tanık sıfatıyla ifadelerinin alınacağı bilgisi tarafımıza iletilmiştir. Söz konusu bu durum üzerine

heyetimizce kolluk görevlilerine itiraz edilmiş, olayın mağduru olan 16 kişinin de, hakaret, tehdit, yaralama, hürriyeti tahdit ve nefret suçunun mağdurları olarak ifadelerinin alınmasının zorunlu olduğu tarafımızca belirtilmiştir. Israrımız neticesinde 15 kişinin ifadesi mağdur sıfatıyla alınmıştır.

Heyetimiz tarafından, mağdurların “mağdur sıfatıyla” ifadelerinin alınması için görüşmeler yapıldığı sırada kolluk görevlileri tarafından sert bir dille dışarı çıkmamız söylenmiş ve görüşme yapmak için bina içerisine girmemize izin verilmemiştir. Heyetimizin mesleki faaliyetlerinin engellenemeyeceği konusunda kesin bir dille itirazda bulunması üzerine, bölük komutanı heyetimizle görüşmeye gelmiş ve Cumhuriyet Savcısının talimatı ile 12 kişinin tanık sıfatı ile ifadelerinin alınacağı belirtilmiştir. Yine ısrarlarımız üzerine Cumhuriyet Savcısı ile iletişime geçilmiş ve tüm aile mağdur sıfatıyla ifade vermiştir.

İfade işlemleri devam ederken, Ak Parti Yöneticileri, üst düzey yetkili askerler gelmiş ve İlçe Jandarma Komutanlığı bahçesindeki çardakta oturmaya başlamışlardır. Devamında Mazıdağı İlçe Kaymakamı, Ak Parti Mardin Milletvekili İlçe Jandarma binasının bahçesine gelerek, aile bireyleriyle avukatlardan ayrı olarak görüşme yapmışlardır. Bu görüşmeler nedeniyle mağdurların ifadelerine sık sık ara verilmiştir. Verilen aralar sebebiyle ifade işlemleri uzun sürmüştür, uzun yoldan gelen ve zaten yorgun olan mağdurlar daha fazla yorulduklarını ve bir an önce ifade verip gitmek istediklerini beyan etmişlerdir.

İfade işlemleri devam ederken heyetimiz hem kendisi hem de mağdur aile bireyleri için yemek getirtmiştir. Ancak yemekler bahçeye getirildiğinde, ismi bilinmeyen üst düzey askeri yetkili şahıs tarafından Vali'nin geleceği gerekçe gösterilerek yemeklerin dışarı çıkarılması talimatı verilmiştir. Heyetimizce bu duruma da itiraz edilmiş ve yemeklerin dışarı çıkarılmasına müsaade edilmeyeceği bu tutumun insani ve hukuki olmadığı tarafımızca belirtilmiştir. Gerek Jandarma yetkililerinin gerekse de İlçe Kaymakamının yemek yemememize yönelik dayatmaları yüzünden Vali gelip gidinceye kadar ve ifade işlemleri son buluncaya kadar yemekler bekletilmiştir.



Mardin Valisi'nin gelişinden hemen önce, en üst düzey rütbeli komutan ile İlçe Jandarma'da görevli üst düzeydeki rütbeli askerlerin baskısı ve zorlaması ile heyetimizin dışarı alınması yönünde fiili müdahaleye varacak düzeye ulaşmıştır. Heyetteki avukatlara kullanılan dil ve üslup hakaret düzeyine varmıştır. Zira üst düzey rütbeli komutan tarafından heyetteki avukatlara "çıkın lan dışarı" devamında "gidin adam gibi yemeğinizi arkada yiyin" şeklinde hakarete bulunduktan sonra " dediğimi yapmazsanız size sert bir şekilde müdahale ederiz" demiştir.

Devamında hukuki destek için ifadelerin alındığı İlçe Jandarma Komutanlığına gelen Mardin Barosu Başkanı Av. İsmail ELİK, nizamiye giriş kapısında bekletilmiş ve içeri alınmayacağı yönünde talimat olduğu tarafımıza söylenmiştir. Bu durum üzerine heyette yer alan avukatlarca dış kapıya gidilmiş ve bu durum tutanak altına alınmıştır. Yarım saatlik beklemeden sonra yetkililerin araması ve talimatı üzerine Baro Başkanı Av. İsmail ELİK Jandarma Komutanlığına alınmamıştır.

TUTANAK

05.09.2020 tarih Saat 20:30 sırasında Mardin İlçe Jandarma Komutanlığına; Sabaya ilin'de meydana gelen Saldırı olayı ile alakalı ifade vermiş mağdur Sıfate ile başvurulan DEMİR ailesinin vekili olarak görüşmek üzere ifadeye gelen Mardin Barosu Başkanı Av. İsmail ELİK konusuz ve hakarete aykırı bir şekilde verilen talimat gereği içeri alınmamıştır. Mağdurların ifadesine katılan vekiller olarak istisna ve konu durumu hatırlatılmakta rağmen içeriye girilmekte mesai olmaktadır. İş bu tutanak aşağıda imzası bulunan Mardin Barosuna kayıtlı avukatlar ile Diyarbakır Barosuna kayıtlı avukatlarca tutanak altına alınmıştır.

Av. Sıfate Avcı
Av. Enes Akdeniz
Av. Muhlis ÖBURGÜL
Av. Aslan Örsen
Av. İsmail ELİK
Mardin Barosu Başkanı
Av. Hüseyin Çelebi
Av. Leyla KAYA
Av. Kemal Erdem
Av. Abdülkadir ÇİNE
Av. Niyazi ÖNER

İfadelerin bitiminden sonra heyetin müvekkilliği ile görüşülmesi engellenmiş, heyetin dışarı çıkarılmasından kısa bir süre sonra mağdurlar minibüse bindirilerek Jandarma kontrolünde köye götürülmüşlerdir.

Ayrıca Mazıdağı Kaymakamlığının 06.09.2020 tarih ve 202/69 karar sayılı kararı ile mağdurların yaşadığı köy olan Yücebağ (Kelekê), Der ve Karasu mezralarına mağdurların Sakarya ilinden gelmiş olmalarının karantina koşullarına uygun olmadığı gerekçesi ile 7 gün boyunca köyün karantina altına alınmasına karar verilmiştir. Bu karar, gerçeklerin kamuoyundan gizlendiği yönündeki görüşleri desteklemektedir.

SALDIRININ MAĞDUR İŞÇİ ÇOCUKLAR ÜZERİNDEKİ PSİKO-SOSYAL ETKİLERİ VE ÇOCUK HAK İHLALLERİNİN NİTELİĞİ:

Yaşanılan saldırı olayında, saldırıya maruz kalan DEMİR ailesine mensup 16 kişiden 7'sinin çocuk olması ülkede çocuk işçiliğinin vahim bir durumda olduğunu ortaya koymaktadır. Ayrıca çocuklarla yaptığımız ve ifade esnasında olayı anlatırlarken, üzerinden zaman geçmesine rağmen korku hallerinin devam ettiğini, “ sizi öldüreceğiz, sizi hiç kimse elimizden kurtaramayacak, sizi yakacağız ve gömeceğiz, bize balta ile saldırdılar ” şeklindeki ifadeleri ve sürekli tekrar etmeleri olay anındaki korku ve şok etkisinin devam ettiğini ve çocukların travmatize olduğunu göstermektedir. İnsan eliyle yaratılan bu travmanın çocukların gelişim dönemlerini ve psiko-sosyal durumunu olumsuz etkileyeceğini, yaratılan travmanın etkilerinin uzun yıllar devam edeceği ve gelişim dönemlerinde yaratacağı tahribatın tüm yaşamlarını tehdit edeceği izlenimini heyetimizde uyandırmışlardır.

Mağdur çocuklarının tamamının okul çağında olduğu halde mevsimlik işçi olarak evlerinden uzak şehirlerde eğitim hayatlarından tamamen kopararak çalıştırılması çocuk hakkı ihlali niteliğindedir. Çocukların işçi olarak çalıştırmanın, çocukluluklarını yaşamaktan alıkoyan potansiyellerini ve saygınlıklarını fiziksel ve zihinsel gelişimlerine zarar verici nitelikte olmasının önüne geçilmesi için gerekli önlemlerin alınması gerekmektedir.

TESPİT VE DEĞERLENDİRMEMİZ:

- ✓ **04.09.2020 tarihinde Sakarya ilinde meydana gelen saldırı, aslında ülkede yaşanan sorunları birçok boyutuyla ortaya koymaktadır. Saldırının en önemli dinamiği; bir tarım havzası olmasına rağmen Kürt yurttaşların yaşadıkları coğrafyadan 1.500 km uzaklıkta ülkenin batısına gitmeye zorlayan bölgeler arası gelir ve yatırım dengesizliğidir. Bu husus da devletin anayasal yükümlülüğü olan sosyal devlet ilkesini ve yurttaşların anayasal hakkı olan eşitlik ilkesini sağlayamamış olmasından kaynaklıdır.**
- ✓ **Kürtler resmi olarak “yurttaş” statüsünde olmasına rağmen kullanılan nefret dili ve uygulanan militarist politikalar nedeniyle sık sık bu ve benzer saldırılara maruz kalmaktadır. Nitekim olay faillerinin kullandığı; “Burasını Mardin mi sandınız! Benim anlamadığım dilde konuşmayın” cümleleri bile üzerinde**

yaşanan toprağın sadece kendisine ait olduğu ve bir başkası olarak nitelenen Kürt yurttaşlara bu toprağın hak olarak görülmediği zihni alt yapıyla hareket edildiğini göstermektedir. Bu husus da Anayasa ve Uluslararası Sözleşmelerle koruma altına alınmış ve devlete yükümlülük getiren nefret suçu ve ırkçılık ile mücadele, ayrımcılık yasağı, eşitlik ilkesi gibi yaşamsal konularda ortaya çıkan siyasal ve yargısal politikaların sonucudur.

- ✓ Son zamanlarda yaşanan bu ve benzeri nefret suçu kapsamında olan olayların çok sık yaşandığına tanıklık etmekteyiz. Öncelikle bu saldırıların temel sebeplerinden birinin Türk Ceza Kanunu'nda nefret suçunun ve ırkçı saiklerle yapılan saldırıların suç olarak düzenlenmemiş olması failerin rahat hareket etmesine yol açmaktadır. Ayrıca idari makamlarının olayın üstünü örtme ve gerçeği çarpıtma yönündeki yaklaşımları ile yargı makamlarının cezasızlık politikasındaki ısrarları bu ve benzeri saldırıları körüklemekte, hatta teşvik etmektedir.
- ✓ Ülkede izlenen sosyal politikalar nedeniyle çalışma koşullarının ağırlığı, çalışanların hak ve güvencelerinin yasal anlamdaki zayıflığı ve uygulamada ortaya çıkan problemlere idarecilerin müdahale iştahsızlığı, günü kurtarma amaçlı politikalar ve insafsız kapitalist piyasacı uygulamaların özellikle geçici özelliği bulunan ve neredeyse iş güvencesinin hiç olmadığı mevsimlik tarım işçilerinin yasal bir statüsünün olmamasından kaynaklı sorunlar olarak ortaya çıkmaktadır. Bu husus da Anayasal hak olan çalışma hakkı ve özgürlüğü yasa ile hukuksal güvenceye alınan iş güvenliği hükümlerinin uygulamada, uygulamacılar tarafından dikkate alınmamasıdır.
- ✓ Şu ana kadar belirttiğimiz hususlar toplumsal, siyasal ve hukuksal olarak koruyucu ve proaktif yaklaşımlar bağlamında yapılması gerekenlerdir. Ancak bir hukuk devletinde bu tür hukuksuzluklar ortaya çıktığında telafi edici ve reaktif yaklaşım kapsamında etkin soruşturma ve sağlanacak ceza adaleti anlamında hem mağdurların yaşadığı travma hem de toplumsal psikoloji açısından onarıcı adalete hizmet edecektir. Ancak olayda failerin; “devlet biziz, jandarma da bizden yana” gibi söylemleri ceza almayacağını bilme pervasızlığı ve cezasızlık politikaların çok net bir sonucudur.
- ✓ Saldırıya maruz kalanların çoğunluğunu kadın ve çocuklar oluşturmaktadır. Hatta elinde bebek bulunan bir annenin dahi etrafının çevrilmiş olduğu görüntülerden anlaşılmaktadır. Bu aşamada tüm bireylerin yaşam haklarının ve bedensel bütünlüklerinin korunması gerekliliğinin altını çizirken, yaşanan olayın aynı zamanda kadına ve çocuğa yönelik şiddetin bir örneği olduğu da vurgulanmalıdır. Ülkede her gün artarak devam eden kadına ve çocuğa yönelik şiddet, salt beden gücü üstünlüğünü kullanarak ve ilk alt edeceğini düşündüğü topluluğu kadın olarak gören zayıf bir zihniyet problemidir. Bu da gücünü; yine kadınlara ve çocuklara yapılan daha önceki saldırılarda faili durduracak yasal düzenlemelerinin olmaması, caydırıcı cezaların verilmemesi veya cezasızlıktan almaktadır.

- ✓ Olaya müdahale etmesi gereken kolluk kuvvetlerinin olay yerine gelmekte gecikmesi, olay yerine gelip müdahale etmekten imtina etmesi, failerin jandarmayı taraflı ve yanlış yönlendirmesi sonucu jandarmanın mağdurlara ulaşmaması, sonrasında mağdurların can güvenliği tedirginliği içinde apar topar olay yerini terk etmesi ve mağdurların 1.500 km yol kat ederek 15 saat süren yolculuk sürecinde onlarca yerleşim yerinden geçmesine rağmen en az 10 ili geçerek memleketlerine ulaşana kadar hiçbir devlet görevlisinin ve kolluğun işlem yapmaması mağdurların can güvenliğini sağlamamış olması ve kamuoyuna yansıdığı kadarıyla failer yönünden yapılan adli işlemler hakkında şeffaf bir açıklama yapılmaması, Sakarya Valiliğinin saldırı olayını yalanlaması, bazı basın organlarının olayın sebebini ısrarla çarpıtarak özünden uzaklaştırma çabası ülkede yaşanan diğer güvenlik problemlerine gösterilen refleksin mağdurların kimliği değiştiğinde aynı refleks ve duyguyu göstermemiş olmaları yine eşitlik ilkesine aykırılık, ayrımcılık yasağına aykırı davranış ve tutumlar olarak ortaya çıkmaktadır.
- ✓ Bu anlamda 05.09.2020 günü mağdurların talebiyle heyet olarak mağdurların vekilliğini üstlenen barolarımıza mensup avukatların Mazıdağı İlçe Jandarma Komutanlığında yaşadığı sorunlar bile etkin soruşturma yükümlülüğü bulunan devlet görevlilerinin mağdur vekillerine “oturulacak yer bildirme”, “yemek yemeyin vali gelecek”, “mağdur aile ile şu anda görüşmeyin vali onlarla görüşecek”, “ifade esnasında yapılan hukuki yardıma müdahale etme”, “jandarmalardan duvar oluşturarak mağdur müvekkiller ile görüşmeye engel olunması ve bu suretle avukatlar üzerinde baskı oluşturulması”, “ifadenin bölünerek ifade verenin vali tarafından çağırılması” ve “Mardin Baro Başkanının ilk başta içeriye alınmayıp kapıda bekletilmesi” “ifadeler sonrası mağdur avukatlarının sonraki gelişmeler için müvekkilleri ile görüşmesinin engellenerek mağdurların arabadan indirilmemesi”, “olay mağdurlarının ilk aşamada tanık olarak dinlenmek istenmesi ve bu sebeple avukatların ifadeye girmesine engel olunması veya avukat ifadeye girse bile beyan sunamayacak şekilde sadece ifadeye girmesi ” hususları etkin vekillik ve savunma hakkını engelleyen, dosyanın cezasızlıkla sonuçlanmasına sebep olacak yaklaşımlar olup adalete erişimi zorlaştırarak ve adil bir yargılama sürecini çok ciddi sekteye uğratmaktadır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Heyetimizce yukarıda tespit edilen hususlar, gözlemlerimiz göz önünde bulundurulduğunda;

- 1- Ülkede yaşanan gelir adaletsizliği,
- 2- Kötü çalışma koşulları,
- 3- Erkek kadın eşitsizliği,

- 4- Çocuk işçi çalıştırmanın bir insan hakları sorununa dönüştüğü ve çocuk hakkı ihlali olduğu,
- 5- Ayrımcılık yasağına aykırı davranışlar ve bu davranışların cezasızlıkla sonuçlanması,
- 6- Nefret suçu ve siyasi saiklerle farklı kimliklere yönelen tehditlere ilişkin herhangi bir yasal düzenlemenin olmayışı,
- 7- Faillerin korunmasına sebep olan cezasızlık politikaları,
- 8- Anadil meselesinin yasal güvenceye kavuşturulmaması nedeniyle çok dilli bir toplumun farklılıklarına tahammül edilmemesi sorunun varlığı,
- 9- Nefret suçu karşısında adli ve siyasal mercilerin kimlik temelli yaklaşımları, hukukun gereği olarak anayasal güvenceye sahip hak ve özgürlüklerin uygulamada yok sayılması ve yargının üç sac ayağından biri olan savunma makamı temsilcileri olan avukatların görevlerini yerine getirirken karşılaştığı sorunlar 04.09.2020 tarihinde meydana gelen saldırının dinamiği ve sonuçlarını oluşturmaktadır.

Toplumsal barışı sağlama adına bu tür olayların yaşanmaması adına; Bölgesel gelir adaletsizliği ortadan kaldıran politikaların geliştirilmesi,

- 1- Mevsimlik tarım işçilerinin haklarını ve can güvenliğini koruyacak yasal düzenlemelerin yapılması ve uygulamalar geliştirilmesi,
- 2- Çocukların işçi olarak çalıştırmanın, çocukluklarını yaşamaktan alıkoyan potansiyellerini ve saygınlıklarını fiziksel ve zihinsel gelişimlerine zarar verici nitelikte olmasının önüne geçilmesi için gerekli önlemlerin alınması,
- 3- Irkçılık ve nefret suçu saikiyle işlenen suçların faillerinin korunmasına sebep olan cezasızlık politikalarından vazgeçilmesi, aynı nedenlerle farklı kimliklere yönelen tehditlere ilişkin acil olarak yasal bir düzenlemenin yapılmasının hayati öneme sahip olması,
- 4- Çok dilli bir toplumun farklılıklarına tahammül edilmesi için gerekli adımların atılması ile birlikte yetkili makamların bu hassasiyete uygun bir dil kullanmasının elzem olması,
- 5- Kürt dili önündeki engellerin kaldırılması için siyasi aktörlerin ve kurumların barışçıl ve çoğunlukçu bir dil kullanması, sorunun varlığının temelinden çözecek yasal düzenlemelerin yapılması,
- 6- Adli ve idari görevlilerin suçu gizlemek ve faili korumak yerine, etkin soruşturma ve mağduru koruma temelli yaklaşım geliştirmesi ülkede barış ortamını sağlayacak politikaların ortaya konması ve savunma makamını temsil eden avukatların görevini özgür bir ortamda yapmalarının sağlanarak cezasızlığa yol açmayacak şekilde onarıcı ceza adaleti yaklaşımı ile yargısal süreçlerin yürütülmesi gerekmektedir.